

Referanser:

Arkivsak: 21/00830-1

Særskilt bruk av kirkens klokker ved 10-årsmarkeringen etter 22. juli

Sammendrag

I anledning at det er 10 år siden terrorhendelsene på Utøya og i regjeringskvartalet i Oslo sentrum, legger Kirkerådet opp til at det kan ringes i kirkeklokkene 22. juli 2021 kl 12.00 – 12.05 over hele landet.

Anbefalingen om at det ringes i alle kirker har også fått tilslutning fra Bispemøtet.

Forslag til vedtak

Med hjemmel i regler for bruk av kirkens klokker § 11 fatter Kirkerådet følgende vedtak:

1. Kirkerådet oppfordrer alle landets menigheter til å ringe i kirkeklokkene 22. juli 2021 kl 12.00 – 12.05 i anledning at det er 10 år siden terrorhendelsene på Utøya og i regjeringskvartalet i Oslo sentrum.
2. Kirkerådet oppfordrer også alle menigheter til å holde kirkene åpne samme dag fra kl 12.00 – 17.00.

Saksorientering

I Bakgrunn for saken

Det er 10-års-markering for 22. juli i år og i den forbindelse planlegges det et større, offisielt program med ulike arrangement over hele landet og større arrangement i Oslo og på Utøya. Formiddagen blir som den pleier med kransenedleggelse ved

regjeringskvartalet og gudstjeneste i Oslo domkirke kl.11 før videre program på Utøya og så et større kveldsarrangement i Oslo.

Biskopene følger opp med gudstjenester i alle domkirker, det vil være offisiell deltakelse i Hole kirke og ellers vil det være ulike markeringer på de stedene der det var begravelser eller der det er oppført minnestatue.

Både fra Borg bispedømme og fra den nasjonale planleggingsgruppen der AUF også er med, har det vært luftet muligheten for å bruke landets kirkeklokker til å markere denne dagen.

22. juli er på en torsdag og det aktuelle tidspunkt for klokking vil være kl.12 umiddelbart etter den TV-overførte gudstjenesten fra Oslo domkirke. Da kan dette kunngjøres under gudstjenesten og i det offisielle programmet for dagen.

Det har vært kontakt mellom Kirkerådets leder og direktør og styret for Norges kirkevergelag. Kirkevergene støtter forslaget om klokking og åpen kirke 22.juli. Leder for styret i kirkevergelaget, Martin Stærk, sier følgende i en epost til Kirkerådet 10. februar 2021:

Jeg har fått tilbakemelding fra de fleste i styret i NKVL. Det er stor støtte til å stille opp med klokking i forbindelse med markering av 22.juli. Lurt med en «kan»-bestemmelse. Det har kommet innspill om at menighetsrådene også bør følge opp med et vedtak da menighetsrådene vedtar regler for bruk av kirkeklokkene. Bør jo være en enkel sak lokalt. Det er jo fellesrådene som stiller sine ansatte til å utføre denne jobben, og det vil jo i stor grad kirkevergene håndtere. For å tydeliggjøre kirkebyggenes funksjon i sorg og kriser tenker vi at det også går an å oppfordre om å ha kirken åpen noe av dagen i forbindelse med dette, for eksempel etter ringingen. Som sagt i forrige e-post tenker vi at det er viktig at det ikke forventes alle kirker, og heller ikke alle sokn. Men oppfordre til at man i minst en kirke i hver kommune bør kunne ringe og eventuelt ha åpent.

Vennlig hilsen
Martin Stærk
Leder NKVL

II Hjemmel og tidligere vedtak

Den aktuelle bestemmelsen som her kommer til anvendelse er § 11 i Regler om bruk av kirkens klokker. Den lyder slik:

§ 11. *Annen bruk av kirkeklokkene*

Kirkeklokkene er til kirkelig bruk, jf. § 1. Ringing med kirkens klokker kan ikke benyttes for å markere deltagelse i aksjoner eller som støtte til demonstrasjoner. Kirkerådet/ Bispemøtet kan bestemme at kirkens klokker skal brukes i spesielle situasjoner.

Forrige gang denne bestemmelsen ble anvendt var i mars 2020. Da gjorde Kirkerådets arbeidsutvalg vedtak om særskilt bruk av kirkens klokker for perioden det ikke gjennomføres alminnelige gudstjenester som følge av helsetiltakene mot spredning av koronaviruset. I saken KR-AU 18/20 ble følgende bestemt:

«I forbindelse med covid 19 epidemien kan det i landets kirker ringes med kirkeklokkene rett før klokken 11.00 de søndager det etter gudstjenesteplanen skulle vært avholdt gudstjeneste i vedkommende kirke.»

III Vurdering

Kirkerådet legger til grunn at det er ønskelig å markere denne viktige 10-årsmarkeringen ved bruk av kirkens klokker.

Den norske kirkes menigheter vil vise folk i alle lokalsamfunn at Den norske kirke i denne nasjonale krisetid går i forbønn for det norske folk og for alle dem som er i fare i andre land.

Tidspunktet er midt i ferietiden for de aller fleste. Hvis kirkeklokker skal benyttes, er det naturlig å gjøre dette til en «kan»-bestemmelse, ikke en «skal»-bestemmelse.

Bispemøtet har på sitt møte 15-19. februar drøftet saken og gjort følgende vedtak:

Bispemøtet støtter forslaget om å ringe med landets kirkeklokker den 22. juli i forbindelse med 10 årsmarkeringen av 22. juli.

Klokkeringing bør finne sted rett etter den nasjonale kringkasting av gudstjenesten i Oslo domkirke.

Økonomiske/administrative konsekvenser

Klokkeringing og åpning av kirker vil ha økonomiske konsekvenser. Disse er vanskelig å vurdere. Kirkerådet kan henstille til at menighetene så langt det er mulig forsøker å stille opp med frivillige som kan gjennomføre dette. Kirkerådet ser dog ikke bort fra at det ikke er til å unngå at det mange steder blir nødvendig å benytte ansatte.